

מה הדין כשיש חשש סכנת מיתה לשובי?

עי' באשל אברהם בשם שו"ת נחלה ליהושע דבמקום דאיכא למיחש לקטלא פודין, ועיין בתשובת יד אליהו סימן מ"ג שלא כתב כן אלא דאפילו בעומד להריגה אין פודין יותר מכדי דמיו... ועיין בספר בה"י... דאם ביקשו להרגו פודין...

אך בתשובת כנסת יחזקאל סימן ל"ח השיג עליהם משום דהאי תירוצא דסכנת נפשות לא שייך אלא אם טעמא משום דוחקא דצבורא אבל לטעמא דלא לגרבי הסברא להיפך דאם בסכנת נפשות פודין ירצו להרוג את השבויים כדי שיפדו יותר מכדי דמיהם וגם יגרבו וירצו להרוג וא"כ לפמ"ש הרמב"ם והש"ע טעמא דלא לגרבי שפיר כתב מהר"ם לובלין שאין הקהל צריכין מטעם אין פודין את השבויים אף בסכנת נפשות יותר מכדי דמיהם... (פתחי תשובה יו"ד רנב ס"ק ד)

...ומה אעשה שעדין לא זכו לדברי רבינו המאירי שאע"פ שפסק בפשיטות בגיטין מ"ה כטעם דלא לגרבו וליתי מכ"מ כתב דכל שיש חשש מיתה אין לדבר קיצבא...

ומש"כ בתשובת כנסת יחזקאל סי' ל"ח דטעמי' דלא לגרבי דפרש"י שלא ימסרו עכו"ם נפשיהו דאז הסברא איפכא דאם בסכנת נפשות פודין ירצו להרוג השבויין כדי שיפדו יותר מכדי דמם יע"ש, לדעת המאירי והחולקים בעניותי אין סברא זו מכרעת דאין לנו להביט על סכנה העתידה שהיא עכ"פ בספק יותר רחוק אם עכשיו מציאות של סכנה לפנינו.

(שבט הלוי, יו"ד סימן קלז, הרב וואזנר)